

Una visita a l'Euro Space Center

Aprenents d'astronauta

A Redu, un petit poble de Bèlgica, hi ha una estació de seguiment de satèl·lits. A més, un centre acosta al visitant la tecnologia espacial i permet que els més joves s'entrenin, durant uns dies, com si fossin futurs astronautes.

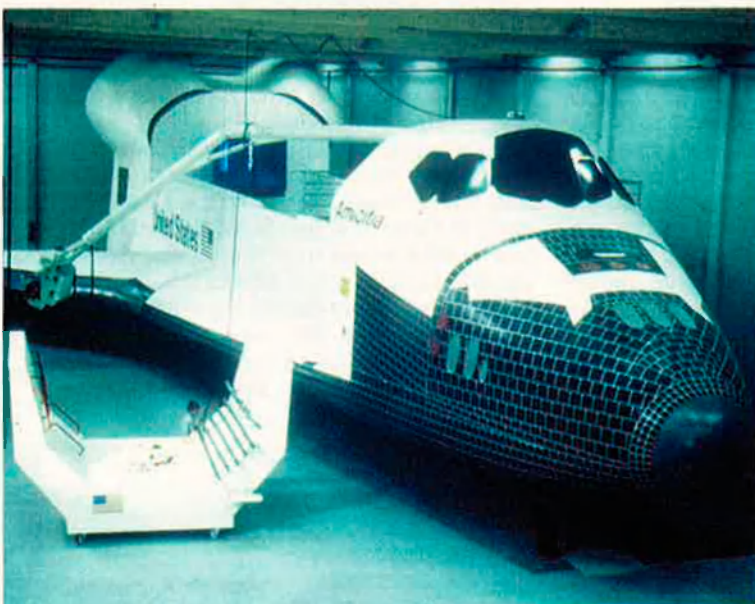
Un noi molt jove dóna voltes assegut en una cadira peculiar. Ara està cap per avall i al cap de pocs segons està de biaix, torna a trobar-se vertical i segueix un càdric moviment en totes direccions. No és ben bé un parc d'atraccions, però sí un lloc on els joves s'ho passen força bé, perquè poden entrenar-se com si fossin els pròxims protagonistes d'una missió espacial.

Es tracta de l'Euro Space Center, un museu espacial i centre que acull joves per estades breus de cinc dies, per acostar-los a l'experiència del vol per l'espai.

Es troba a Redu, una població que pertany al municipi de Libin, envoltada de boscos i prats silenciosos, d'un entorn encisador i tranquil, a la província de Luxemburg, a la Bèlgica francòfona.

Redu és una població tan petita que amb el vostre mapa és molt probable que només pugueu intentar trobar Libin. Però tot i ser tant petita, té un curiós rècord. És la vila amb més densitat de llibreries de vell de tot Europa i probablement del món. Més d'una vintena de llibreries poden fer les delícies dels bibliòfils, mentre que una fàbrica de paper i dos tallers d'artesans gravadors i relligadors mostren tècniques tradicionals.

Però si llibres antics i artesans són un viatge al passat, Redu també està ben orientat cap al futur. En una decisió que permet harmonitzar l'edat mitjana i el segle XXI, l'ESA -Agència Espacial Europea- va situar a Redu una de les seves principals estacions de seguiment. Inaugurada el 1968, forma part d'una xarxa de seguiment de satèl·lits que assegura el

A Redu s'acosta l'astronàutica als ciutadans i, sobretot, als joves, amb diversos simuladors de vol espacial.

ARXIU

control de les seves trajectòries i la recepció de les dades que envien.

El 1977, l'ESA va llançar el Meteosat-1, el primer satèl·lit d'aquesta família tan popular. Un any més tard, va enviar a l'espai els satèl·lits Marecs-A i B, que asseguraven les comunicacions entre estacions costaneres i vaixells. I també va llançar l'ECS, satèl·lit europeu de telecomunicacions.

Tots eren seguits des de Redu. Així, el petit poble esdevenia un punt essencial per al programa espacial europeu. En aquests moments, Redu fa un paper cabdal en les dues o tres setmanes que passen fins que un satèl·lit ocupa a l'espai la seva òrbita definitiva. Amb vista als futurs projectes de l'ESA, Redu esdevindrà encara més important.

Però Redu no és només un centre d'alta tecnologia per al seguiment de satèl·lits. També acosta l'astronàutica als ciutadans i, sobretot, als joves. Tot va sorgir quan el 1972 Redu va organitzar una exposició

espacial internacional. Un any més tard, el ministre belga de política científica va cedir al poble un exemplar de l'antic coet Europa-2. Era la primera peça del futur museu.

Un ampli aparcament rep els visitants que s'acosten a l'Euro Space Center. Alguns, els anomenats "euronautes", entren per fer-hi una estada més llarga. Però també hi ha visitants que hi passen unes hores o potser un dia sencer. Hi ha visites guiades, en diversos idiomes, per observar de prop el material que s'exposa al centre. Hi ha una maqueta del transbordador americà, que permet conèixer

les mesures reals de la cabina i observar com viatgen els seus tripulants. Hi ha maquetes a gran escala (1/10) dels Arianes 4 i 5. Hi ha una completa explicació dels projectes espacials, una sessió de planetari, una petita maqueta de l'estació russa Mir i, finalment, el *showscan*, un cinema esfèric que fa viure experiències intenses.

Així, durant cinc minuts els visitants poden viure l'experiència d'un viatge a l'espai. Amb uns efectes visuals i sons ben impactants, el grup pot tenir la impressió que s'enlaira i deixa el planeta durant uns minuts -i el realisme és tal que tampoc cal gaire imaginació-.

Els visitants solen acabar donant voltes per la botiga, on trobaran els objectes més diversos per recordar que estigueren a prop de l'espai. Potser s'enduran una maqueta espacial per posar a l'habitació o algun rellotge o bolígraf de disseny curiós. Però abans, hauran tingut l'oportunitat de veure les evolucions dels aprenents d'astronauta.

Així, si en aquell moment estan evolucionant, veuran com un noi o noia fa l'exercici que hem descrit al principi. No es tracta només de suportar totes aquelles girones sense marejar-se, cosa que ja té prou mèrit. Es tracta també de poder fer algunes operacions més o menys senzilles mentre es gira. Els astronautes tenen un entrenament molt dur, que els ha de preparar per a qualsevol contingència. Els joves aprenen que no sols s'han de suportar condicions molt extremes, sinó que mentrestant s'ha de ser capaç de prémer uns botons i de tenir control de la situació.

Al fons, un altre astronauta està lligat per unes llargues cordes, que de tant en tant l'aixequen. Ell camina i salta. Es tracta d'imitar els moviments en les condicions de baixa gravetat que hi ha a la Lluna. Les cordes fan l'efecte que els astronautes es varen trobar a la Lluna: els moviments són molt més fàcils. Però controlar el cos quan no hi ha una força ben ferma que et mantingui de peus a terra també té dificultats.

Els joves també aprendran a utilitzar alguns comandaments de naus espacials i veuran com en una piscina els astronautes assagen els moviments que han de fer en

condicions de microgravetat a l'espai. L'estada dels joves no els porta només a fer una sèrie de jocs divertits. L'objectiu dels Space Camp –com s'anomenen alguns d'aquests campaments– és acostar la ciència als joves i despertar vocacions. La idea dels Space Camp la va tenir Von Braun, l'enginyer pare de la missió Apollo. Els anys 70 va manifestar que els joves americans tenien cursos de música, d'esport i de moltes coses més. Però cap no promovia la ciència.

Els Space Camp compleixen amb aquesta funció. La professió d'astronauta encara és prou impactant perquè els nois vegin les persones que viatgen a l'espai

Les estades a l'Euro Space Center són d'un màxim de cinc dies.

ARXIU

com uns superhomes –superdones–. Aquí aprenen que calen unes condicions especials, però que també molts d'ells poden optar a ser astronautes. Si els projectes espacials tiren endavant –i la Terra necessita que així sigui– Europa necessitarà molts astronautes. I la forma de guanyar vocacions pot ser, d'entrada, acostar els joves a aquest camp. A més dels euronautes, els visitants de totes les edats que passen per Redu poden aprendre moltes coses sobre l'espai. En sortir, han observat de prop els aparells, han escoltat les explicacions dels guies i han entès la utilitat d'aquestes missions. La tecnologia de finals de segle i del segle XXI se'ls ha fet una mica més assequible.

Una vegada fora del centre, molts s'acostaran al nucli del poble. S'asseuran en una terrassa per observar l'evolució tranquil·la de la gent o fullejaran exemplars de tota mena per les llibreries de vell. Observaran els artesans mentre treballen o miraran les velles cases típiques. Passaran amb rapidesa dels projectes espacials a un retorn al passat. I és que la civilització és, en bona part, això. Mirar cap al futur, tot conservant allò de bo i valuós que ha tingut el passat.

Xavier Duran